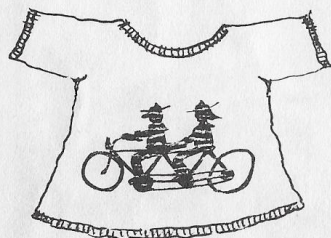

Redaktion

Kære patruljeleder!

Med dette nummer af TANDEM tager vi ikke blot fat på en ny årgang, men også på foråret. Bladet indeholder ideer til patruljens arbejde i foråret, og vi håber at I kan få glæde af ideerne!

Hvis din patrulje er sprængt-fuldt med flere gode ideer, så modtager vi dem med kyshånd!!

Sender I os "patruljens bedste ide" - så vil vi gerne trykke TANDEMs bomærke på jeres trøjer!

Send et sæt spejder t-shirts sammen med jeres ide, så trykker vi!

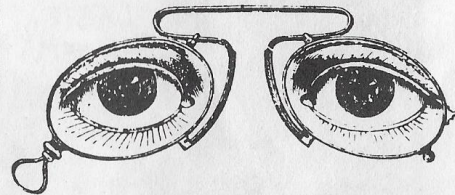
Bluserne skal være vasket 1 gang for at farven binder ordentligt!

Bedste spejder-hilsner
-og god arbejdslyst

Redaktionen.

Indhold:

side 1	forside
side 2	redaktionsside
side 3	sodavandskran
side 4	lejrovne
side 6	husgeråd
side 7	patruljesaven
side 8	små hurtige
side 9	lege
side 10	netop nu i naturen
side 12	hejklygte
side 13	il tempo gigante
side 14	patruljeliv
side 15	boghylde
side 16	små fiduser

nr. 2 udkommer i uge 19. Sidste frist for indlæg er 27/3.

nr. 3 udkommer i uge 38. Sidste frist for indlæg er 10/6.

nr. 4 udkommer i uge 48.

TANDEM c/o Ejnar Engel, Løvegade 51, 2th, 4200 Slagelse

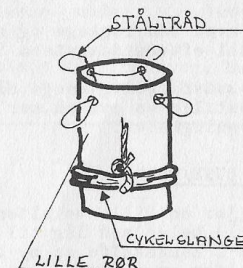
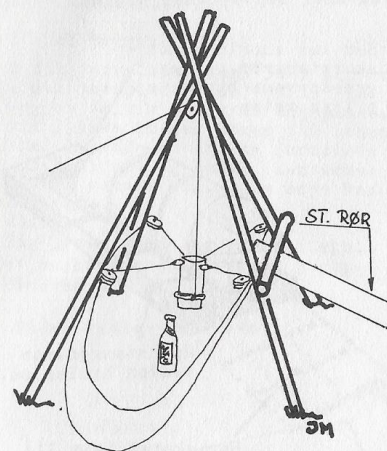
Idé, tekst, foto og tegninger til dette tandem:
Peter Friis, Peter Andersen, Karen Møller (Midi), Boynt (Bent Poulsen), Mini (Henning Outzen), Henrik Willadsen, Lone Jensen, Jes Munk Jensen, Ejnar Engel (ansv.)

Tryk: Specialtrykkeriet A/S, Viborg.
ISSN 0108-7975

© Det danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø.
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

Sodavandskran

a la gøgl

Brugsanvisning:

Det lille rør sænkes ned over sodavanden. Snoren i cykelslangen strammes forsigtigt og det lille rør (beholderen) vælter.

Beholderen vendes på hovedet, og flasken synker ned og hviler på ståltråden. Beholderen trækkes op til det store rør og tipes. Flasken kurer ud af det store rør og er din. Du har fortjent den.

Materialer:
3 enkelthjulstrisser
2 dobb. hjulstrisser
5 pinde (afhængig af den størrelse i ønsker).
1 plast el. paprør lidt større åbning end en sodavandsflaske.
Ståltråd, cykelslange og snor.

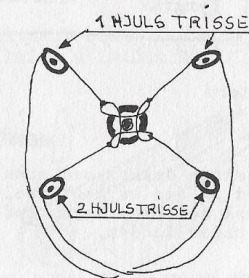
Hvordan: Byg først stativet og sørg for det står fast.

Sav et stykke af røret - lidt længere end en sodavand.

Sæt ståltråden i som vist på tegningen.

Ståltråden skal forhindre flasken i at falde igennem.

Monter trisser og det store rør, således at det lille rør ved træk i snorene kan anbringes i forlængelse af det store rør.

Lejrovne

Ville det ikke være lækkert at få frisk morgenbrød hver dag på sommerlejren?

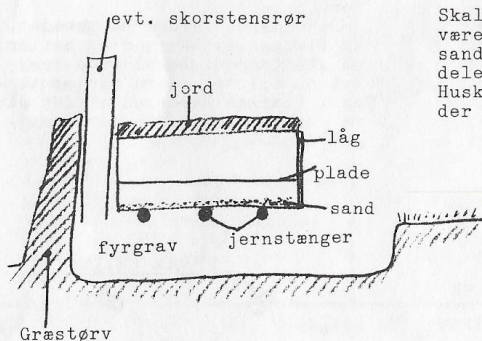
-Eller hvad med lagkage og småkager til eftermiddagsteen??

Der er selvfølgelig mange måder at fremstille en ovn på, her er et par muligheder:

OVN AF DUNK/TØNDE

Anskaf jer en lille metaltønde (10-20 l) helst med låg til. Prøv om I kan skaffe en ny dunk (f.eks. fra en fabrik eller farvehandel). Hvis I kun kan få en brugt tønde, må I sørge for at rense den helt, så jeres bagværk ikke forgiftes.

I skal selvfølgelig også have en bageplade, den skal være lidt smalere end tøndens diameter, og lidt kortere, så låget kan komme på.

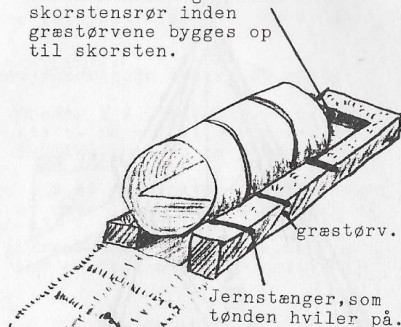

Hele tøndens dækkes med græstørv og jord, så den er godt isoleret, men husk der skal være luft til bålet under tøndens.

OVNEN ER KLAR TIL BRUG !!!

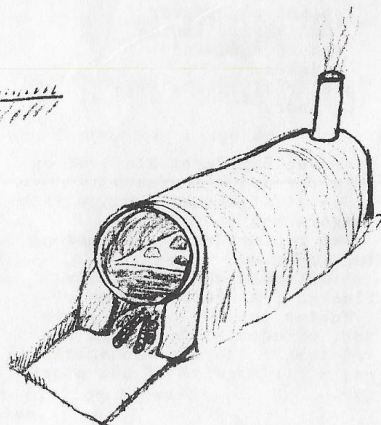
Så skal selve ovnen bygges:

Her kan anbringes et skorstensrør inden græstørvne bygges op til skorstenen.

Her skæres tørv til at bygge skorsten af.

Skal I bage større ting, vil det være en god idé at komme lidt sand i bunden af ovnen, så fordeler varmen sig bedre. Husk under alle omstændigheder, der er stærk undervarme.

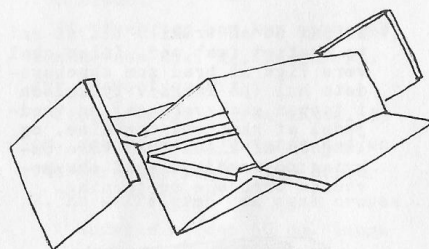
Vil I hellere lave en sammenklappelig model, som I kan tage med på tur igen og igen, så er her et forslag:

SAMMENKLAPPELIG OVN

I skal bruge:

2 stk jernplade (lmm) 50 x 100 cm
2 stk jernplade (lmm) 33 x 33 cm
-og så selvfølgelig en bageplade, vil I have en der hører til ovnen skal I bruge et stykke jernplade (35 x 35 cm) og bukke kanterne, så der kommer ca. 1 cm høje kanter på.
Ellers
Tag jeres grydelåg eller f.eks. et hejkebrødt, pak det ind i folie og brug det som plade.

Sådan samles hele ovnen:

Så laves en fyrgrav ligesom den til tøndeovnen. Hele ovnen isoleres med tørv og jord, HUSK at lave skorstenen.

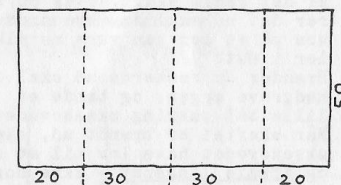
De vandrette sidestykker lægges på en kant af græstørv, så hele ovnen svæver over fyrgraven. Husk der skal være plads til et bål under hele ovnen.

Hvis I har mulighed for det er det en fordel at bygge ovnen ind i en skrænt, i stedet for at lægge græstørv hele vejen rundt, MEN husk skorstenen.

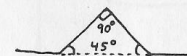
Jernpladerne kan du få hos den lokale smed, hos produkthandleren, gas- og vandmesteren el. lign. Så kan I jo samtidig spørge om de vil hjælpe jer med at skære pladerne ud.

De 2 største plader skal bukkes på denne måde:

En plade set fra oven, buk efter de stiplede linier.

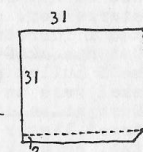

En plade set fra enden.

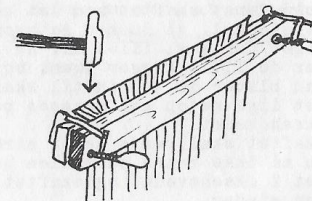

Pladen bukkes på midten i en vinkel på 90°. 20 cm inde bukkes den i en vinkel på 45° - i begge sider.

På endestykkerne skæres det ene hjørne af og kanterne bukkes 2 cm inde - ved de stiplede linier.

Når I skal bukke kanter gøres det bedst på denne måde:

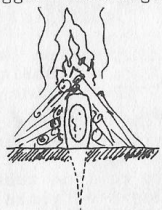

Husgeråd

Skafthning af økse

Knækker du et økseskaft er det smart hvis du selv kan sætte et nyt på. Dette kan du gøre på følgende måde.

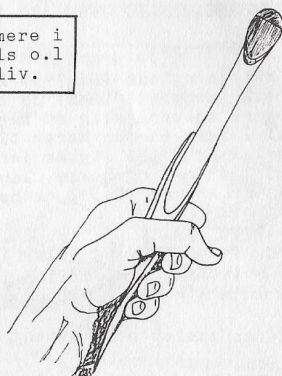
- 1) Rens øksehovedet for resterne af det gamle skaft. Hvis du borer det ud skal du være opmærksom på at der kan være metalkiler i det. Brænder du resterne ud skal du nedgrave æggen, og tænde et lille bål omkring øksehovedet. Når skaftet er brændt ud, skal øksehovedet have lov til at stå og afkøle langsomt - Ikke noget med at hælde vand på, så ødelægges hærdeningen i stålet.

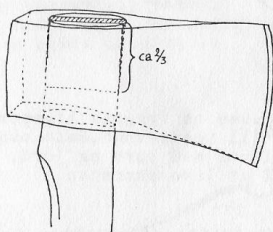
- 2) Køb et nyt skaft. Der er flere størrelser, så tag øksehovedet med i forretningen. Det nye skaft må ikke kunne komme i hullet på øksehovedet, men skal være en smule for stort. Husk at se efter om årerne i træet ligger på langs af skaftet, og at kile snittet ligger helt i midten af skaftet.

- 3) Tilpas det nye skaft til øksehovedet. Vær opmærksom på hvad der er op og ned på øksehovedet, det største hul skal vende opad. Hold først skaftet mod det nederste hul, så du kan se hvor meget der skal files af. Nu filer du lidt, kigger igen, og sådan bliver du ved indtil skaftet lige netop kan presses på øksehovedet. Skaftet skal passe meget stramt, du må ikke kunne se mellem hullet i øksehovedet og skaftet nogen steder.

Læs mere i Impuls o.l Lejrliv.

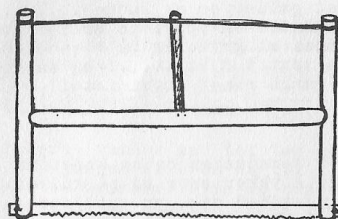

- 4) Tilpas nu en trækile til at sætte skaftet fast med. Kilen skal være lige så bred som øksehovedets hul (på langs). Tykkelsen i toppen skal være ca. en tredjedel af skaftets tykkelse, og længden af kilen skal være omkring to tredjedele af øksehovedets bredde - se tegning.

- 5) Sæt skaftet i hullet, og tryk eller bank det lige så langt du kan. Økseskaftet skal nå en smule gennem øksehovedet. Når du har skaftet på, sætter du kilen ned i den revne der er i skaftet, og slår den lige så forsigtigt i. Kilen skal lige så langt i som du kan få den. Skær nu skaftet af langs øksehovedets overside og du er færdig.

PATRULJESAVEN

Figur 1.

Til at fremstille en sav skal I finde nogle grene, som ikke er for bløde.

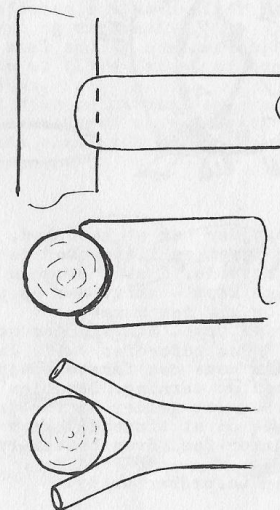
Af træsorter som kan anvendes kan nævnes Ask, Eg, Bøg, Gran, Fyr, Hassel og Birk.

I skal bruge 1 gren af ca. 50 cm. som rundes i enderne med en stor træfil, som vist på figur 2.

En gaffelgren kan også bruges. I enderne af den 50 cm. lange gren anbringes de 2 grene på 35 cm. I disse 2 grene har I savet en lille slids, hvor savklingen anbringes ved hjælp af de 2 søm som bøjes.

Til slut tager I den tynde snor, som I spænder ud øverst

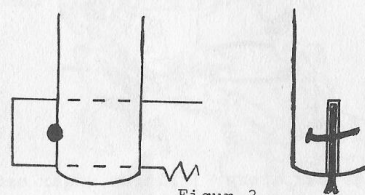
- Materialer :
- 1 savklinge på ca. 50 cm.
  - 1 gren af ca. 50 cm.
  - 2 grene af ca. 35 cm.
  - 1 gren af ca. 20 cm.
  - 2 søm eller skruer.
  - 2,5-3 meter tynd snor.

Figur 2.

mellem de 2 grene.

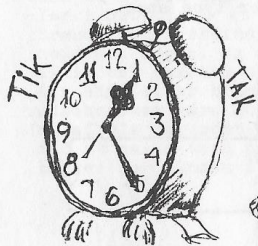
I kan nu ved, at sno snoren med den lille gren, spænde saven sammen.

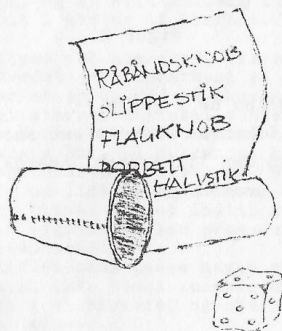
Figur 3.

SMA HURTIGE

Sæt hele patruljen udenfor døren. Gem et vækkeur i lokalet - et godt "gammeldaws" ur der siger tik-tak ...
Spejderne udenfor tager bind for øjnene, og kommer ind.
Hvem finder først bomben?

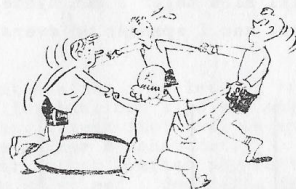

Hver spejder har et knobånd, og der er lavet en liste over de knob i vil anvende. I skal bruge 6 forskellige knob - skriv dem op på en liste og giv dem nummer.
Der er en oppe. Han starter med at sige: "Jeg udfordrer Jes". Jes gør sig klar mens den første spejder slår med en terning. Det blev en femmer og det gælder nu for de to dystende om at binde det knob der har nummer fem. Hvem bliver først færdig?
Taberen udfordrer en ny.

Det gælder om at kunne ..... pladsere en appelsin mellem knæende, et grydelæg på hovedet og en mønt i øjet ..... og så komme 3 gange rundt om sin stol!

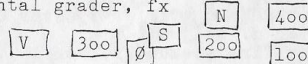
Der spredes en masse knobånd eller stykker snor ud på gulvet. Mindst 6-8 stk. pr. spejder. I slukker lyset så der er helt mørkt og det gælder så om at finde flest knobånd og binde forskellige knob på dem alle sammen. Ta' eventuelt et køkkenur med og stil det til at ringe - se hvem der har flest knob efter fx 3 min.

Når man træder i ringen udgår man. Hvem er den stærkeste?

LEGE

Lav et Memory-spil. På brikkerne skal stå retninger og tilsvarende antal grader, fx

Brikkerne vendes med teksten nedad. Spejderne skiftes nu til at vende to brikker. Hvis de passer sammen, så må man ta' dem fra - ellers vendes de igen og lægges tilbage på den samme plads. Hvis de var rigtige, så må man forresten prøve en gang til!
Det gælder om at samle flest par!

Spillet kan også laves med:

- morsealfabetet
- kortsignaturene

Patruljen stiller sig i en rundkreds, og en stiller sig i midten. Alle i kredsen får et navn - syd - nord - øst - vest - sydøst - nordvest osv...
Spejderen i midten siger fx ..... "syd og nordvest".
Nu skal syd og nordvest bytte plads uden at blive fanget af hende i midten.
Syd står nu på nordvests plads, mens nordvest blev fanget og skal bytte plads med hende i midten.

Tag hinanden i hånden, så i danner en kæde. Den første og den sidste må se - resten skal ha' bind for øjnene.
Nu fører de to seende spejdere resten af patruljen en tur rundt i den nærmeste omegn og tilbage i lokalet.
Tegn en stitse af den rute i har gået.

Retningerne nord - syd - øst - vest fastsættes i lokalet fx som fire vægge. Alle spejderne står på gulvet og en er oppe. Hun siger fx "syd" og alle spejderne skal vende næsen mod syd. Hun siger en anden retning og man vender sig hurtigt. Retningerne skal komme lige i rap, og hvis man ikke vender sig hurtigt nok, udgår man.
I kan sætte flere retninger på efterhånden som i bliver bedre - i kan også prøve med grader og senere klokkeslet. Det kan blive smadder svært!

NETOP NU I NATUREN

VÆR MED TIL AT UNDERSØGE FORÅRETS KOMME.

Vi har modtaget en opfordring fra "Natur og ungdom", til at være med i en "fænologiundersøgelse". Ved en fænologiundersøgelse undersøger man hvornår tingene sker i naturen: løvspring, frugt-sætning, løvfald o.s.v. Alle oplysningerne tegnes ind på kort, så man kan se hvordan foråret breder sig fra syd.

VI håber I har lyst at være med og ønsker jer god fornøjelse!

For at undersøgelsen skal være så god og nøjagtig som muligt, ville det være en fin og god idé om alle spejdere i DDS deltog.

Undersøgelsen starter i marts og slutter d. 10. juni. Der er fire weekender, hvor I skal ud og kigge ekstra godt det er:

17-18 marts
14-15 april
12-13 maj
9-10 juni

Men som I kan se i brevet kan man være med lige så meget eller lidt man har lyst til.

Og her er så brevet vi modtog fra "natur og ungdom":

Til redaktionen af TANDEM!

Natur og Ungdom starter i år en landsomfattende undersøgelse af, hvornår foråret kommer til forskellige egne af landet. Alle kan være med til "FÆNOLOGI 84".

På nogle fastsatte dage skal en masse mennesker - spejdere og andre naturinteresserede - over hele landet kigge efter om f.eks. bestemte blomster er kommet frem, om gøgen og landsvalen er ankommet og om bøgen er sprunget ud.

Hvis man gerne vil være med til at lave en fænologiundersøgelse, skal man rekvirere et skema fra "natur og ungdom". Med hvert skema følger en udførlig vejledning. Man vælger et eller flere områder man gerne vil undersøge og udfylder et skema pr. område. På skemaet er der ca. 30 forskellige dyre- og plantearter, alle sammen almindeligt kendte.

Fænologi undersøgelsen foregår fra marts til juni, men selvom man ikke kan være med hele tiden, kan også resultater fra een dag bruges.

Flere oplysninger og skemaer + vejledning fås hos:

"Natur og ungdom"
Rådhusstræde 5
1466 København K
tlf. 01-15 86 17

Natur og Ungdom FÆNOLOGISKEMA 1984:

Person: Lokalitets navn:

Adresse: Lokalitet tilhørende:

Fødselsnummer by: Hjemmele-støtte nr:

Til nr: Mødelse af Natur og Ungdom: Ja Nej (hvis kryds)

HUSK! Skemaet skal indsendes senest d. 10. juli 1984 til:
Natur og Ungdom
Rådhusstræde 5
1466 København K.

NB! Skemaet må kun indeholde iagttagelser fra én lokalitet.

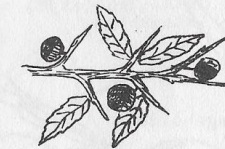
Nr.	Art	Fænologi-weekender (hvis kryds ved den rigtige dag)							
		17. marts		14. april		12. maj		9. juni	
		F	A	F	A	F	A	F	A
1	Agerpadderok (vårskud)								
2	Agersnerle								
3	Bøges løvspring								
4	Feltod								
5	Gul iris								
	hvid anemone								
	oriental								

Isløsning i indsø gælder kun større søer større end ca. 100x100 m. For at rapportere isløsning skal mindst halvdelen af søen være isfri.

STIKMYG: noteres først, når den har stukket!

Gøg, nattergal, sanglærke og løvsanger noteres først når de er hørt synge.

SLÅEN: er en tornet busk med hvide blomster. De unge grene har ens korte hår.

Frøæg er store geléagtige klumper, der flyder i vandoverfladen, mens tudseæg er lange geléstrænge der er vævet ind mellem vandplanterne. Du kan notere frø- og tudseæg, bare du har set den ene slags.

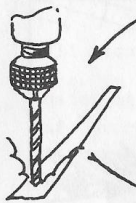
GOD ARBEJDSLYST!

Hejklygte

Af et gammelt syltetøjsglas kan I fremstille alle tiders bivaklygte. I skal bruge et syltetøjsglas, væge, ståltråd, gammel konserverdåse og lampeolie.

Klip en ca. 15 cm lang strimmel ud af en gammel konserverdåse. Bor et lille hul til en vægeholder i den ene ende.

Klip en lille firkant ud af dåsen til vægeholderen.

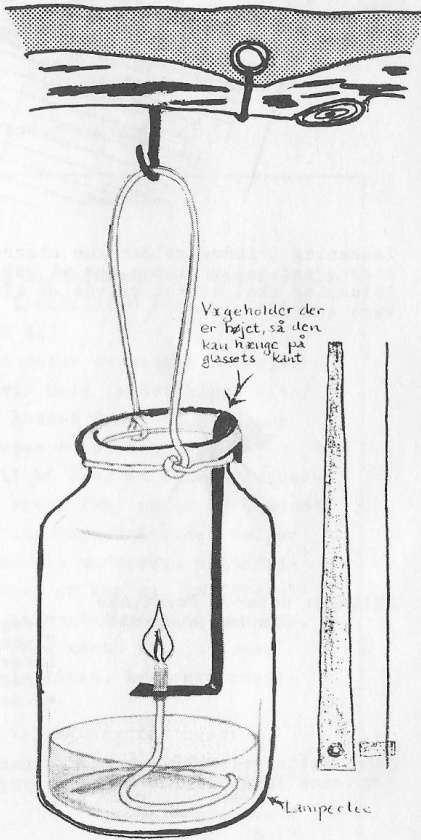
Bug den lille plade rundt til et lille rør. Skal passe i hullet du borede før.

Saml vægeholderen.

Af ståltråden skal der laves en hank og en holder til at fastgøre hanken til glasset.

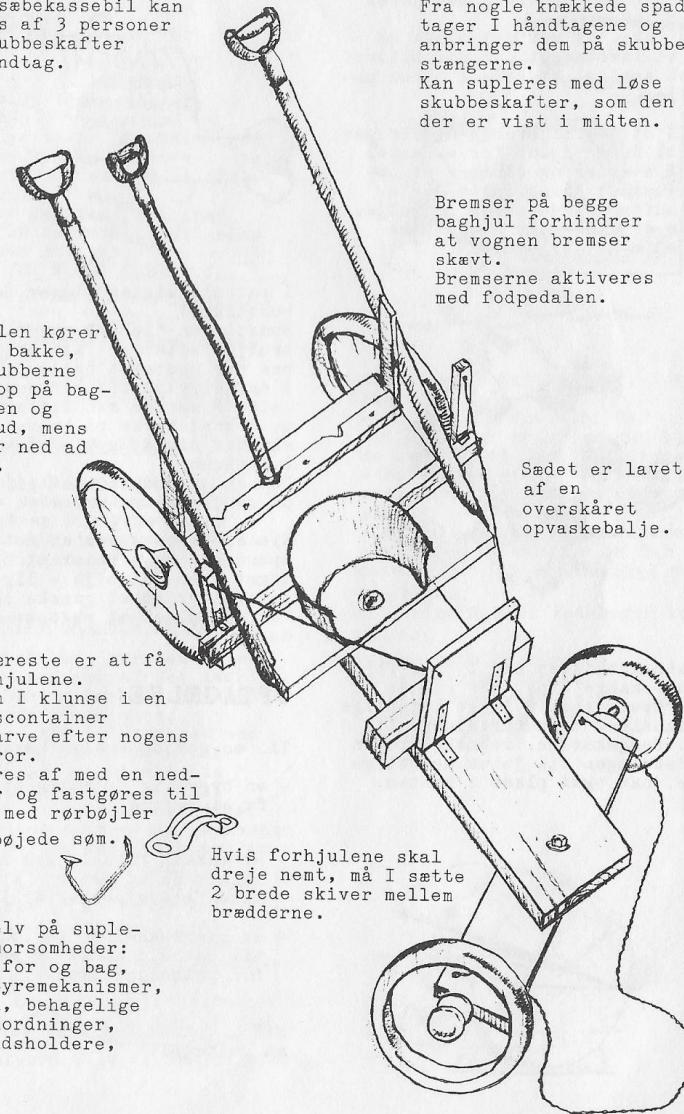
Når I har fremstillet alle enkelt-delene er I klar til at samle lampen. Vægeholderen kan I bukke så vægen sidder i en passende højde i lampen. Hvis I gemmer låget til glasset, har I "En altid klar til brug" lampe, der er nem at have med på ture. Brug altid lampeolie i lampen, det kan være farligt at bruge mere brændbare væsker

Il Tempo Gigante

Denne sæbekassebil kan skubbes af 3 personer via skubbeskafter med håndtag.

Fra nogle knækkede spader tager I håndtagene og anbringer dem på skubbestængerne. Kan suppleres med løse skubbeskafter, som den der er vist i midten.

Bremser på begge baghjul forhindrer at vognen bremses skævt. Bremserne aktiveres med fodpedalen.

Når bilen kører ned ad bakke, kan skubberne hoppe op på bagperronen og hvile ud, mens I suser ned ad bakken.

Sædet er lavet af en overskåret opvaskebalje.

Det sværeste er at få fat i hjulene. Dem kan I klunse i en affaldscontainer eller arve efter nogens lillebror. De skæres af med en nedstryger og fastgøres til vognen med rørbøjler eller bøjede søm.

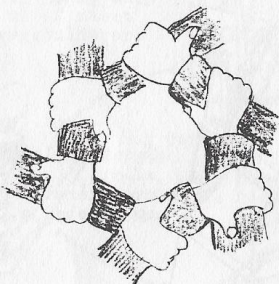
Hvis forhjulene skal dreje nemt, må I sætte 2 brede skiver mellem brædderne.

Find selv på supplerende morsomheder: Lygter for og bag, tag, styremekanismer, båthorn, behagelige siddeanordninger, sodavandsholdere, mm.

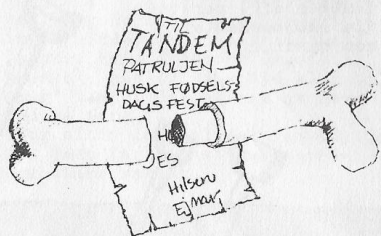
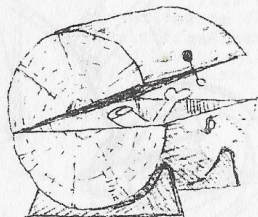
Patruljeliv

Er der noget specielt ved jeres patrulje?
Hvis ikke, så var det måske en ide at lave noget, så det bliver noget særligt at være i jeres patrulje!

Har I et patruljeråb! - og bruger I det? Råber I det for eksempel når I starter og slutter et patruljemøde? Råber I det når I har udfordret en anden patrulje, så de er klar over at de ikke får et ben til jorden?

I patruljekisten har I brug for at ha' mange ting. Her gemmer I beskrivelserne af jeres hemmelige ceremonier, og materialerne til dem. Pengekassen, regnskabsbogen og løsningen til jeres hemmelige kode, har også plads i kisten.

I patruljekisten ligger jeres budstikke!
Budstikken "løber" rundt i patruljen efter en fast liste. Når man har modtaget og læst - den i hemmelig skrift skrevne meddelelse - sætter man sit spejdernavn/kendemerke på brevet, og skynder sig at cykle videre med Budstikken.
Det er en god måde at gi' besked på om et ekstra møde!

Nye spejdere synes at det er spændende og mystisk at blive optaget i en patrulje - ligesom det jo også er noget ganske særligt for patruljen at modtage nye spejdere.

OPTAGELSE:

Til en god optagelse hører 3 ting:

- en hyggelig og rolig stemning fx et lejrball
- et enkelt ritual, som man er sikker på at den nye spejder ikke finder svært/farligt
- en overrækkelse, fx løsningen til patruljekoden og en nøgle til patruljekisten.

MEN ... husk det skal være rart at deltage!!

BOGHYLDEN

IMPULS

Trænger du til impulser, er der håb nu.
Den 15 marts er "Spejderbogen" på gaden, eller rettere i Spejdersports landsdækkende afdelinger.
Red. har kun haft mulighed for at se forside, men netop den lover jo fint:
LUK OP FOR NOGET GODT .....

Skal din patrulje ikke på patruljetur i påsken.
- Så bør I bestemt overnatte på en ny og spændende måde:

HULER, HYTTER OG HUSE.

- En bog af Arne Bjørn, på Høst og søns forlag - 1979.
- Den giver dig gode ideer til hyttebygning, hvad end den det er vinter eller sommer.

SHELTERS, SHAKS AND SHANTIES.

Amerikansk bog, skrevet af en af grundlæggerne af Det Amerikanske Spejderkorps: "Boyscouts of America" D.C.Beard.
Bogen er rigt illustreret med "Bivuakker, huler og hytter" (som vel er den rimeligste titel på dansk).
De mange illustrationer viser spejdere og andre gode mennesker i fuld vigør med hyttebygning.
- Og tegningerne er nok til at sætte drømmene igang - du behøver ikke at kunne ét ord engelsk for at forstå bogens budskab - tegningerne taler for sig selv: Tilbage til naturen - NU.
Forlag: Charles Scribners sons New York 1972. - Se den på biblioteket eller bestil den hos boghandleren eller i Spejdersport.

Anders And's fritidbøger, Gutenberghus.
- Du ved hvordan Rip, Rap og Rup altid klarer arterne, når blot de har husket Grønspejdebogen.
- Bogen som giver dig praktiske anvisninger på næsten alle problemer.
- Nå ja - måske lidt overdrevet - men bogen indeholder en del gode ideer til det daglige patruljearbejde.
Af øvrige Anders And-bøger kan nævnes:

Anders And's fritidsbog, Georg Gearløs' hobbybog, Grønspejdeternes legebog - Se hos Boghandlere og bladhandlere.

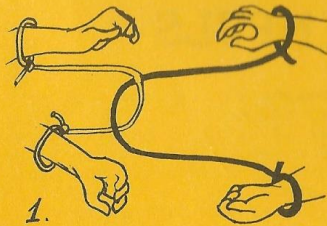
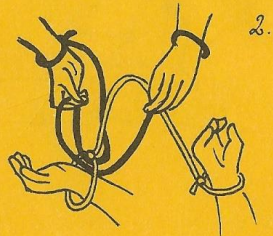

Små fiduser

Materialer :

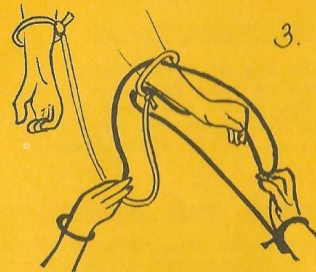
To stykker snor eller reb, hver på ca. en meter.

1: Bind dig sammen med en ven som vist på tegningen. Løkkerne om håndleddene må ikke være for stramme.

2: Vend ryggen til publikum, mens du fører dit reb gennem partnerens håndledsløkke som vist på tegningen.

Husk at sige "Hokus - Pokus" !

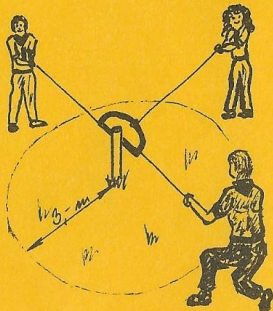
3: Træk rebet uden om din partners hånd og bak ud af hans løkke.

Så let er det !

Lad dine venner prøve, om de også kan slippe løs fra hinanden.

Kender de ikke knebet, kan de få svært ved det !

Træfældning i sumpskoven

Kan I fælde et træ i 3 meters afstand, fra stammen.

Udlever 3 stk. snor af 3,5 meters længde og en sav.

Eventuelt kan I kan se hvilket hold der hurtigst kan save stammen over.

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

nr. 1 1984